

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14Cob/15/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5810202911
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5810202911.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v právnej veci žalobcu: KRB-TECH s.r.o., so sídlom Vojtaššákova 614, 027 44 Tvrdošín, IČO: 44 708 220, zastúpený právnym zástupcom JUDr. Andrejom Garom, advokátom, so sídlom L. č. X/B, XXX XX X., proti žalovanému v 1/ rade: COLORSPOL, spol. s r.o., so sídlom 029 55 Novot' 153, IČO: 36 377 384, v 2/ rade: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, v konaní o zaplatenie 347,60 Kč s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaného 2/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 2Cb/62/2010-143 zo dňa 25. novembra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 2Cb/62/2010-143 zo dňa 25. novembra 2013 z r u š u j e a v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu žalobcu zamietol. Žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov prvostupňového konania nepriznal. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť štátu trovy konania vo výške 8,09 Eur, a to na účet Okresného súdu Námestovo č.ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, VS XXXXXXXXXXX do 15 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

S poukazom na vykonané dokazovanie a právnu úpravu v § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka zák. č. 40/1964 Zb. (ďalej len „OZ“), § 427 ods. 2 OZ, § 428 OZ, § 4 ods. 4 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, okresný súd žalobu zamietol. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že žalobou doručenou okresnému súdu žalobca prostredníctvom právneho zástupcu 23.06.2010 žiadal uložiť žalovaným v 1/ a 2/ rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 347,60 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 16.03.2010 do zaplatenia a trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 08.03.2010 došlo k škodovej udalosti, keď „žalovaný“ spôsobil rozbitie predného skla na automobile patriaceho žalobcovi. Čiastka, ktorá bola vyúčtovaná žalobcovi za opravu, predstavovala sumu 347,60 Eur, ktorú žalobca uhradil za servisnú opravu. Faktúru za servisnú opravu s ďalšími dokladmi o poisťnej udalosti odovzdal žalobca do poisťovne Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., ktorá vedie poisťnú udalosť pod č. 1080107821, v ktorej je žalobca poistený. Žalovaný v 1/ rade bol žalobcom vyzvaný, aby sa v poisťovni nahlásil ako škodca poisťnej udalosti. Žalovaný v 1/ rade tak neurobil a ani uplatnenú pohľadávku neuhradil. Žalobca si okrem žalovanej istiny uplatnil aj úrok z omeškania v zmysle § 369 OBZ v spojení s § 3 Nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z., a to vo výške 9 % ročne (8 % + 1 %) od 16.03.2010 do zaplatenia.

Na základe vykonaného dokazovania prvostupňový súd vydal dňa 12.12.2011 rozsudok vo veci pod č.k. 2Cb/62/2010-62, ktorým žalobu zamietol, a to z dôvodu, že v súdenom prípade neprichádzala do úvahy solidárna zodpovednosť žalovaných v 1/ a 2/ rade (spoločne a nerozdielne), a to z dôvodu, že škodu - poisťnú udalosť nespôsobili viacej škodcov v zmysle § 438 ods. 1 OZ, ale len žalovaný v 1/ rade.

Žalobca v petite žaloby žiadal priznať náhradu škody od obidvoch žalovaných spoločne a nerozdielne, a to i napriek tomu, že v danom prípade prichádzala do úvahy zodpovednosť za škodu v zmysle § 427 ods. 1 OZ. Žalovaný v 1/ rade mal teda právo, aby poisťovňa plnila za neho poškodenému - žalobcovi. Žalobca ako poškodený mal však právo žiadať náhradu škody vzniknutú poistnou udalosťou buď priamo od zodpovedného subjektu - žalovaného v 1/ rade (§ 427 ods. 1 OZ), alebo od poisťovne, u ktorej má zodpovedný subjekt uzavretú poistnú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení - žalovaný v 2/ rade. Prvostupňový súd poukazoval na § 153 ods. 2 OSP (viazanosť návrhom).

Proti uvedenému rozsudku podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodoval Krajský súd v Žiline, ktorý sa nestotožnil so závermi prvostupňového súdu ohľadom viazanosti súdu žalobným návrhom žalobcu na spoločné a nerozdielne plnenie v prípade zistenia, že nejde o spoločnú zodpovednosť žalovaných, pretože súdu v takom prípade nič nebráni, aby zaviazal žalovaných na plnenie delené a zamietol tú časť petitu, ktorou sa žalobca domáhal vyslovenia solidarity. Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 26.04.2013 č.k. 14Cob/322/2012-116 zrušil prvostupňový rozsudok v spojení s doplňujúcim rozsudkom zo dňa 06.08.2012 a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V intenciách uznesenia krajského súdu prvostupňový súd doplnil dokazovanie a zároveň uznesením pripustil zmenu petitu žaloby, ktorú žalobca navrhol ešte v podanom odvolaní proti prvostupňovému rozsudku.

Okresný súd najskôr posudzoval priebeh vzniku škodovej udalosti zo dňa 08.03.2010, a to podľa hlásenia vodiča žalobcu L. T. o 09.45 hod. na poisťovňu Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. operátorky Q. R. (č.l. 35 spisu). Vodič žalobcu telefonicky oznámil, že dňa 08.03.2010 o 09.15 hod. išiel za motorovým vozidlom a spod kolesa tohto auta odleteli kamienky, ktoré mu vrazili do čelného skla jeho auta ev. č. J a poškodili ho. Ku škodovej udalosti došlo v obci Lokca smerom do Námestova a vozidlo ev. č. B ktorým bola škoda spôsobená patrí firme COLORSPOL, s.r.o. Novot'. Poškodené vozidlo patrilo spoločnosti KRB-TECH, s.r.o. Oznamovateľ ďalej uviedol, že chcel predbehnúť motorové vozidlo, od ktorého odskočili kamienky, čo sa stalo až na benzínovej pumpe, kde uvedenú skutočnosť oznámil vodičovi tohto vozidla. Taktó popísaný dej ohľadom oznámenia spôsobenej škody bol totožný s jeho opisom vo výpovediach svedkov p. L. C. a p. J. U. - zamestnancov žalovaného v 1/ rade. Títo svedkovia sa však nemohli vyjadriť k otázke vymrštenia - odskočenia kamienkov spod kolies auta, v ktorom sa viezli, nakoľko túto udalosť nezaznamenali. Vo výpovediach vodiča žalobcu p. L. T. a zamestnancov žalovaného v 1/ rade p. L. C. a p. J. U., ktorí boli v motorovom vozidle, spod kolies ktorého odskočili kamienky, však nie sú rozpory v tom, že v rozhodnom čase prechádzali úsekom cesty, kde malo dôjsť ku škodovej udalosti a že im to bolo oznámené bezprostredne po tom, čo sa zastavili na benzínovej pumpe. Za daných okolností okresný súd nemal pochybnosť o tom, že ku škodovej udalosti dňa 08.03.2010 došlo tak, ako to popísal vodič žalobcu v telefonickom oznámení poistnej udalosti bezprostredne po nehode a následne potom aj žalobca. Zo strany žalovaných neboli predložené dôkazy, ktoré by spochybňovali okolnosti vzniku škodovej udalosti popísané žalobcom.

Okresný súd sa potom prioritne zaoberal skutočnosťou, či vymrštenie - odskočenie kamienkov spod kolies idúceho motorového vozidla je možné považovať za okolnosť spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pri ktorej nie je možná exkulpácia. Podľa judikatúry súdov bolo ustálené, že pod prevádzkovou činnosťou je potrebné rozumieť stav, podľa ktorého je motorové vozidlo v prevádzke nielen vtedy, keď sa pohybuje, ale aj vtedy, keď síce stojí, ale v chode je jeho motor. Prevádzkou motorového vozidla je aj príprava k jazde a bezprostredné výkony po ukončení jazdy, ako aj výkony potrebné na udržiavanie vozidla. Už samo uvedenie motora do chodu patrí k prevádzke motorového vozidla bez ohľadu na to, či sa vozidlo uvedie do pohybu a či nie, či sa to stalo na ceste, prípadne na inom priestranstve verejnosti prístupnom alebo ešte v garáži, a či motor uviedol do chodu sám prevádzateľ alebo jeho pracovník. Medzi okolnosti majúce pôvod v prevádzke patria aj nedostatky, či vady materiálu, aj nespoznateľné. Okresný súd z toho ustálil, že vymrštenie kameňa alebo iného predmetu ležiaceho na vozovke (za predpokladu, že jeho umiestnenie na vozovke nie je následkom činnosti daného motorového vozidla) spod pneumatiky idúceho vozidla nie je okolnosťou, ktorá má pôvod v prevádzke. Vymrštenie kameňa predstavuje skutočnosť, ktorá je vyvolaná zvláštnou povahou prevádzky, nie však priamo prevádzkou vozidla alebo okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. V danom prípade vo vzťahu k okolnostiam, ktoré majú pôvod v prevádzke motorového vozidla chýbala priama príčinná súvislosť, pretože sa nejednalo o priamy následok dvoch súvisiacich javov, ale len sprostredkovaný následok, v ktorom odovzdaná kinetická energia je jednou z príčin vymrštenia predmetu z vozovky. Okresný

súd sa priklonil k zdôvodneniu žalovaného v 2/ rade, ktorý uvádzal, že sa jedná o ostatnú okolnosť v prevádzke, teda okolnosť existujúcu mimo samotného vozidla, ktorá je okolnosťou vonkajšou a priamo nesúvisiacou s prevádzkou motorového vozidla. Žalovaný v 2/ rade ako poistený prevádzkovateľ nezodpovedá za stav vozovky. Príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou je základným predpokladom, ktorý musí byť splnený bez ohľadu na to, či ide o povinnosť k náhrade škody vyvodzovanú zo zodpovednosti založenej na princípe zavinenia alebo na základe objektívnej zodpovednosti. Vzťah príčiny a následku musí byť bezprostredný (priamy). V danom prípade prevádzka vozidla pôsobila priamo na predmet ležiaci na vozovke - kameň, ktorý následkom pôsobenia vozidla sa uviedol do pohybu a až samotný kamienok, teda „omrštený predmet spôsobil škodu“. Pri predmete, ktorý spôsobil škodu poškodením čelného skla sa nejedná o súčasť vozidla alebo jeho nákladu, ktoré vymrštenie kameňa spôsobila. Preto v danej veci prichádza do úvahy vyvinenie sa žalovaného v 2/ rade. Okresný súd dospel k záveru, že vodič vozidla ev. č. B. patriaceho žalovanému v 2/ rade nemohol udalosti predísť ani pri všetkom možnom úsilí, ktoré by bolo možné od neho požadovať. Okresný súd nezistil ani ďalší predpoklad vzniku škody, a to porušenie povinnosti u žalovaného v 2/ rade, nakoľko pri uplatnenom nároku žalovaný v 2/ rade nezodpovedá za následok. Preto bez porušenia zodpovednosti nemohol byť daný dôvod zodpovednosti za vznik škody. Žalobca sám netvrdil porušenie povinnosti, tvrdil len vznik škody a konanie žalovaného v 2/ rade. Nakoľko nebolo v silách žalovaného zabrániť takejto udalosti a z dôvodu, že udalosť nie je priamo spôsobená okolnosťami v prevádzke motorového vozidla, súd žalobu zamietol. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa § 150 OSP tak, že žalovaným, ktorí boli v konaní úspešní, náhradu trov konania nepriznal, pričom za dôvody hodné osobitného zreteľa považoval okolnosť, za ktorej došlo k vzniku škodovej udalosti - rozbitie predného skla na motorovom vozidle žalobcu. O trovách konania štátu okresný súd rozhodol podľa § 148 ods. 1 OSP, keď uložil žalobcovi, ktorý v konaní nemal úspech, zaplatiť štátu trovy konania v celkovej sume 8,09 Eur, ktorá predstavovala svedočné vyplatené svedkovi p. T. ktoré bolo vyplatené z rozpočtových prostriedkov okresného súdu.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalobca a žalovaný 2/.

Žalobca rozsudok Okresného súdu Námestovo zo dňa 25.11.2013, sp.zn. 2Cb/62/2010 namietal v celom rozsahu v zmysle § 205 ods. 2 písm. a) OSP, mal za to, že došlo v konaní k vade uvedenej v § 221 ods. 1 písm. f), nakoľko sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, v zmysle § 205 ods. 2 písm. c) OSP súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam v zmysle § 205 písm. d), súd vychádzal zo zjavne nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 205 ods. 2 písm. f) OSP. Žalobca poukázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu, z ktorého vyplýva, že ku škodovej udalosti došlo dňa 08.03.2010, 09:15, pričom ohlásená bola 09:45 vodičom žalobcu - L. T.. Vodič viedol motorové vozidlo ev. č.: J vo vlastníctve žalobcu za motorovým vozidlom ev. č.: B vo vlastníctve žalovaného v 1/ rade, pričom spod kolies motorového vozidla žalovaného v 1/ rade odleteli kamienky, ktoré následne vrazili do čelného skla motorového vozidla žalobcu a spôsobili jeho poškodenie vo forme praskliny. Vodič motorového vozidla žalobcu chcel motorové vozidlo žalovaného v 1/ rade predbehnúť a dať mu na vedomie, že došlo k škodovej udalosti, avšak nemohol tak učiniť bez toho, aby neobmedzil a neohrozil bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. Vodič motorového vozidla žalovaného v 1/ rade zastavil až na čerpacej stanici „SHELL“ pri Námestove, kde ho vodič žalobcu oboznámil so škodovou udalosťou. Okresný súd ustálil, že takto popísaný skutkový priebeh bol totožný s opisom vo výpovediach svedkov p. L. C. a p. J. U. - vodiča a závozníka nachádzajúcich sa v motorovom vozidle žalovaného v 1/ rade a konštatoval, že za daných okolností nemal pochybnosť o tom, že ku škodovej udalosti dňa 08.03.2010 došlo tak, ako to popísal vodič žalobcu v telefonickom oznámení poisťnej udalosti bezprostredne po nehode, pričom zo strany žalovaných neboli predložené dôkazy, ktoré by spochybňovali okolnosti vzniku škodovej udalosti popísané žalobcom. Okresný súd sa tiež venoval úvahe, či možno vymrštenie skalky spod kolies motorového vozidla považovať za okolnosť spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pri ktorej nie je možná liberácia. Okresný súd správne uviedol, že prevádzkou motorového vozidla sa v zmysle zaužívanej právnej praxe súdov rozumie príprava motorového vozidla k jazde, státie motorového vozidla s motorom v chode, pohyb motorového vozidla a aj bezprostredné výkony súvisiace s vozidlom po ukončení jazdy a jeho údržba. Medzi okolnosti majúce pôvod v prevádzke motorového vozidla, patria aj nedostatky, či vady materiálu, aj nespoznateľné. Za týchto predpokladov mal okresný súd za to, že vymrštenie kameňa spod pneumatík motorového vozidla nie je okolnosťou, ktorá má pôvod v prevádzke, nakoľko ide o skutočnosť, ktorá je vyvolaná

zvláštnou povahou prevádzky, nie však prevádzkou samotného vozidla ani okolnosťami, ktoré majú svoj pôvod v prevádzke. Okresný súd uviedol, že „V súdenom prípade sa súd prikláňa k zdôvodneniu žalovaného v 2. rade, ktorý uvádzal, že sa jedná o ostatnú okolnosť v prevádzke, teda okolnosť existujúcu mimo samotného vozidla, ktorá je okolnosťou vonkajšou a priamo nesúvisiacou s prevádzkou motorového vozidla, žalovaný v 2/ rade ako poistený prevádzkovateľ nezodpovedá za stav vozovky. Príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou je základným predpokladom, ktorý musí byť splnený bez ohľadu na to, či ide o povinnosť k náhrade škody vyvodzovanú zo zodpovednosti založenej na princípe zavinenia alebo na základe objektívnej zodpovednosti. Vzťah príčiny a následku musí byť bezprostredný (priamy).“ K citovanému vyjadreniu okresného súdu žalobca v odvolaní uviedol, že v tejto časti odôvodnenia napadnutého rozsudku „žalovaného v 2/ rade, pričom musí ísť len o zrejmu nesprávnosť v písaní, nakoľko poisteným prevádzateľom bol žalovaný v 1. rade nie žalovaný v 2. rade.“ S citovaným vyjadrením okresného súdu žalobca nesúhlasil a mal za to, že v tejto časti došlo počas konania dňa 06.11.2013 k odňatiu možnosti účastníka konania - žalobcu konať pred súdom v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) OSP. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní dňa 06.11.2013 namietal skutočnosť, že motorové vozidlo žalovaného v 1/ rade nebolo v zmysle § 1 ods. 1 a § 2 písm. a) nariadenia vlády č. 288/2006 Z.z. o technických požiadavkách na systémy zabraňujúce rozstrekú pre určité kategórie motorových vozidiel a ich prípojných vozidiel (ďalej len ako „nariadenie“) vybavené systémom zabraňujúcim rozstrekú určeným na zníženie rozprašovania vody vrhanej smerom hore od pneumatík pohybujúceho sa vozidla, ktorý je rôzne vytvorený z blatníkov, lapačov nečistôt alebo bočných krytov vybavených zariadením zabraňujúcim rozstrekú. Túto skutočnosť však uviedol svedok - vodič žalobcu - p. L. T. už vo svojej svedeckej výpovedi, pričom zmienka sa nachádzala na strane 3 v rozsudku okresného súdu zo dňa 12.12.2011, č.k. 2Cb/62/2010-62 „Cestou zo Zákamenného pri obci Lokca išlo pred ním dodávkové vozidlo, ktoré nemalo zásterky.“ V zmysle Prílohy č. 1 A) zákona č. 725/2004 Z.z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov spadajú do Kategória N motorové vozidlá, ktoré majú najmenej štyri kolesá a používajú sa na dopravu nákladov. V zmysle Prílohy č. 1 B) 3. a) zákona č. 725/2004 Z.z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov do kategórie vozidiel N patria motorové vozidlá s najmenej štyrmi kolesami projektované a konštruované na prepravu tovaru, pričom tu patrí aj kategória N1 - vozidlá projektované a konštruované na prepravu tovaru s najväčšou prípustnou celkovou hmotnosťou neprevyšujúcou 3.500 kg. V zmysle § 1 nariadenia sa toto nariadenie vlády vzťahuje na vozidlá kategórie N1. Motorové vozidlo žalovaného v 1/ rade, ktoré sa zúčastnilo škodovej udalosti bolo značky Renault Mascott. Renault Mascott je úžitkové motorové vozidlo slúžiace na prepravu tovaru s najväčšou prípustnou celkovou hmotnosťou neprevyšujúcou 3.500 kg, pričom nepochybne patrí do kategórie motorových vozidiel N1. Vzhľadom na túto skutočnosť malo byť vozidlo žalovaného v 1/ rade povinne vybavené systémom zabraňujúcim rozstrekú, no napriek zákonnej povinnosti vozidlo takýmto systémom v čase spôsobenia predmetnej škody vybavené nebolo. Právna zástupkyňa žalovaného v 2/ rade sa k tejto skutočnosti na pojednávaní aj vyjadrila, a to tak, že priznala, že síce motorové vozidlo žalovaného v 1/ rade nebolo vybavené takýmto systémom, avšak bol na tomto vozidle prítomný „schodík“, ktorého charakter ani umiestnenie na vozidle právna zástupkyňa žalovaného v 2/ rade nijako necharakterizovala, avšak deklarovala, že existencia tohto „schodíka“ na motorovom vozidle by znemožnila vymrštenie skaly spod kolesa motorového vozidla žalovaného v 1/ rade. Toto vyjadrenie právnej zástupkyne žalovaného v 2/ rade, podľa žalobcu nemôže byť braté na zreteľ ako dostatočne preukazujúce, nakoľko právna zástupkyňa nie je spôsobilá posúdiť takúto skutočnosť, keďže takto môže urobiť iba znalec v príslušnom odbore dopravy. Okresný súd však tieto skutočnosti ignoroval a nie sú uvedené ani v zápisnici z pojednávania. Podľa žalobcu bolo zrejmé, že zo strany žalovaného v 1/ rade došlo k porušeniu povinnosti uloženej právnym predpisom, konkrétne § 1 ods. 1 a § 2 písm. a) Nariadenia, nakoľko vozidlo žalovaného v 1/ rade nebolo vybavené systémom zabraňujúcim rozstrekú. Za predpokladu, že by motorové vozidlo žalovaného v 1/ rade bolo takýmto systémom zabraňujúcim rozstrekú vybavené, nebolo by objektívne možné, aby boli skalky spod kolies motorového vozidla žalovaného v 1/ rade vymrštené do čelného skla motorového vozidla žalobcu, nakoľko by tento systém tejto udalosti zabránil. V nadväznosti na uvedené a na možnosti liberácie objektívnej zodpovednosti prevádzateľa motorového vozidla v zmysle § 428 OZ žalobca mal za to, že žalovaný v 1/ rade ako škodca nevyvaložil všetko úsilie, ktoré sa od neho mohlo požadovať, keďže jeho motorové vozidlo nebolo vybavené systémom zabraňujúcim rozstrekú, a preto neprihádza do úvahy liberácia objektívnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalovaného v 1/ rade. Žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie, alebo, aby ho zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a prizná žalobcovi náhradu trov prvostupňového aj druhostupňového konania.

Žalovaný 2/ v odvolaní uviedol, že podáva odvolanie v celom rozsahu proti výroku rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 2Cb/62/2010 zo dňa 25.11.2013, ktorým okresný súd žalovaným nepriznal náhradu trov konania. Žalovaný 2/ rade svoje odvolanie odôvodnil tým, že okresný súd pri svojom rozhodnutí o trovách konania vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Okresný súd pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval § 150 OSP, v zmysle ktorého, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patrí; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť. Za dôvod hodný osobitného zreteľa okresný súd považoval okolnosť, za ktorej došlo k vzniku škodovej udalosti - rozbitiu predného skla na motorovom vozidle žalobcu. Zo znenia § 150 OSP vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. „Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania, a tiež na okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní.“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5M Cdo 12/2008). Podľa žalovaného 2/ rade v prejednávacom prípade neexistovali dôvody hodné osobitného zreteľa, a teda neboli naplnené predpoklady na rozhodnutie o trovách v zmysle § 150 OSP. Okresný súd pri rozhodovaní o trovách konania mal aplikovať § 142 ods. 1 OSP a priznať žalovanému 2/ rade náhradu trov konania. Žalovaný v 2/ rade žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu stupňa prvého zmenil tak, že prizná žalovanému 2/ rade náhradu trov konania vo výške 49,98 Eur.

K doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný v 2/ rade, ktorý uviedol k námietke žalobcu prezentovanej až v odvolaní (a nie na pojednávaní dňa 06.11.2013, ako je uvádzané v odvolaní), že motorové vozidlo žalovaného v 1/ rade v zmysle ním citovaných ustanovení Nariadenia vlády č. 288/2006 Z.z. o technických požiadavkách na systémy zabraňujúce rozstreku pre určité kategórie vozidiel a ich prípojných vozidiel nebolo vybavené systémom zabraňujúcim rozstreku, ktorý je určený na zníženie rozprašovania vody vrhanej smerom hore od pneumatík, že táto námietka nemala opodstatnenie, nakoľko predmetom uvedeného nariadenia sú systémy zabraňujúce len rozstreku vody. Uvedené systémy môžu byť tvorené rôzne (o. i. aj blatníkmi), pričom použitie blatníkov na motorovom vozidle potvrdil svedok p. J. U.. Otázkou posúdenia, či kameň ležiaci na vozovke je okolnosťou existujúcou mimo prevádzky motorového vozidla, sa zaoberal aj Okresný súd Žilina, v rozsudku sp.zn. 14C/80/2012 (ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Žilina, sp. zn. 6Co/468/2012), v zmysle ktorého „vymrštenie kameňa alebo iného predmetu ležiaceho na vozovke (za predpokladu, že jeho umiestnenie na vozovke nie je následkom činnosti daného motorového vozidla) spod pneumatiky prechádzajúceho vozidla nie je okolnosťou, ktorá má pôvod v prevádzke. Totiž prevádzkou je potrebné rozumieť priame pôsobenie fyzikálnych, chemických, biologických veličín zdroja, ktorý je v prevádzke a ktorého pôsobením na vonkajšie okolnosti vzniká prevádzka. Naopak vymrštenie kameňa spod pneumatiky predstavuje odovzdanie kinetickej energie krútiaceho momentu kolesa automobilu pri súčasnom pôsobení trecej a odstredivej sily. Takéto fyzikálne sily sú však neustále prenášané predovšetkým na vozovku a tým aj na všetky predmety v danom okamihu nachádzajúcimi sa na vozovke. Nemusí sa vždy jednať len o voľne položený kameň, ale môže ísť aj o súčasť vozovky, ktorá sa skladá zo živíc ropných produktov, štrku, kameniva či iného adhézneho materiálu. Preto vymrštenie kameňa predstavuje skutočnosť, ktorá je vyvolaná zvláštnou povahou prevádzky, nie však priamo prevádzkou vozidla alebo okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke.“ S poukazom na uvedené žalovaný v 2/ rade zastával názor, že okresný súd správne posúdil otázku liberácie žalovaného v 1/ rade v zmysle § 428 OZ, a preto žiadal, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu v zmysle § 219 OSP potvrdil. Žalovaný v 2/ rade poznamenal k trovám žalobcu vyčísleným na sumu 629,34 Eur, že vzhľadom na ich výšku (v porovnaní s trovami právneho zastúpenia vyčíslenými v podaní zo dňa 05.11.2013 na sumu 186,30 Eur) sa javilo, že právny zástupca žalobcu si uplatnil v rámci trov právneho zastúpenia aj odmenu za účasť na pojednávaní dňa 06.11.2013 vrátane cestovných nákladov a náhrady za stratu času za cestu z Bratislavy do Námestova a naspäť, hoci na predmetnom pojednávaní sa zúčastnil asistent advokáta, Y. W., ktorý nie je advokátskym koncipientom advokáta JUDr. Andreja Garu, a preto takto uplatnené trovy právneho zastúpenia možno považovať za rozporné so zákonom č. 586/2003 Z. z. o advokácii a vyhláškou č. 655/2004 Z.z.

Žalovaný v rade 1/ sa k doručeným odvolaniam písomne nevyjadril.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), postupom v medziach podľa § 212 ods. 1, 3 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, napadnutý rozsudok okresného súdu, zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP a podľa § 221 ods. 2 OSP vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Rozhodnutie bolo odvolacím súdom prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Podľa § 212 ods. 1 OSP, odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Nosným odvolacím dôvodom žalobcu bolo tvrdenie o odňatí jeho možnosti konať pred súdom, ďalej neúplné zistenie skutkového stavu veci, pretože neboli vykonané navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a tiež okresný súd podľa žalobcu dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a okresný súd nesprávne právne vec posúdil.

S prihliadnutím na obsah odvolania žalobcu a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu okresného súdu sa odvolací súd prednostne zaoberal otázkou, či odvolateľom bola v prvostupňovom konaní odňatá možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f) OSP).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom vo všeobecnej rovine sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania. Na takú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, musí odvolací súd prihliadať z úradnej povinnosti, t.j. aj vtedy, ak by v odvolaní uplatnené neboli. Medzi takéto vady sa zaraďuje aj odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom. Súčasne odvolateľ vytýkal okresnému súdu aj iné vady konania, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pričom vo vecno-právnej rovine napádal vady tak v skutkovej rovine ako aj v rovine hmotnoprávneho posúdenia. Za skutkové vady je potrebné považovať aj také pochybenie súdu, ktoré spočíva v tom, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Predovšetkým takým dôvodom nesprávneho skutkového zistenia môže byť nesprávne hodnotenie dôkazných prostriedkov, t.j. porušenie niektorého z § 132 - 135 OSP. Pri námietke nesprávneho právneho posúdenia veci je zrejmé, že pod vecou treba rozumieť predmet konania a s ním súvisiace prejudiciálne otázky. Pod nesprávnym právnym posúdením veci treba rozumieť pochybenie súdu spočívajúce v tom, že na zistený skutkový stav neaplikoval príslušnú právnu normu alebo aplikoval nesprávnu právnu normu alebo aplikoval síce správnu právnu normu, ale jej obsah interpretoval nesprávne alebo právnu normu síce interpretoval správne, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval.

Prejednaním veci len v rámci a z tých dôvodov, ktoré žalobca vymedzil v písomnom odvolaní z 11.12.2013 a ktoré mali väzbu na zistený uzavretý skutkový stav vo veci podľa výsledkov dokazovania v prvostupňovom konaní (§ 212 ods. 1, § 213 ods. 1 OSP) odvolací súd dospel k záveru o opodstatnenosti podaného odvolania žalobcu.

Žalobca v odvolaní namietol záver okresného súdu, ktorý rozsudkom uplatnený nárok žalobou zamietol. Nosným dôvodom napadnutého rozhodnutia okresného súdu bol záver, že „že vymrštenie kameňa alebo iného predmetu ležiaceho na vozovke (za predpokladu, že jeho umiestnenie na vozovke nie je následkom činnosti daného motorového vozidla) spod pneumatiky idúceho vozidla nie je okolnosťou, ktorá má pôvod v prevádzke. Vymrštenie kameňa predstavuje skutočnosť, ktorá je vyvolaná zvláštnou povahou prevádzky, nie však priamo prevádzkou vozidla alebo okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. V danom prípade vo vzťahu k okolnostiam, ktoré majú pôvod v prevádzke motorového vozidla chýba priama príčinná súvislosť, pretože sa nejedná o priamy následok dvoch súvisiacich javov, ale len sprostredkovaný následok v ktorom odovzdaná kinetická energia je jednou z príčin vymrštenia predmetu z vozovky. V súdnom prípade sa súd prikláňa k zdôvodneniu žalovaného v 2/ rade, ktorý uvádzal, že sa jedná o ostatnú okolnosť v prevádzke, teda okolnosť existujúcu mimo samotného vozidla, ktorá je okolnosťou vonkajšou a priamo nesúvisiacou s prevádzkou motorového vozidla.“ Krajský súd

sa však s uvedeným právnym posúdením veci nestotožnil napriek tomu, že z jeho rozhodovacej činnosti je zrejmé, že vzhľadom na riešenú problematiku existuje niekoľko rozhodnutí s totožným odôvodnením, aké použil okresný súd na odôvodnenie svojho rozhodnutia.

Právna úprava zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov (§ 427 až 431 Občianskeho zákonníka) je založená na tom, že ako podmienka vzniku zodpovednostného vzťahu sa nepredpokladá porušenie právnej povinnosti, ak je škoda vyvolaná osobitnou povahou prevádzky (ktorá je súhrne označená ako dopravné prostriedky). Ide o zodpovednosť objektívnu, kedy sa zodpovedná osoba (prevádzkovateľ) nemôže zbaviť zodpovednosti tým, že preukáže nedostatok zavinenia; jej zodpovednosť je vylúčená len pri splnení liberačných dôvodov (§ 428 Občianskeho zákonníka). Zákon tým poskytuje zvýšenú ochranu poškodenému a reflektuje skutočnosť, že dopravné prostriedky predstavujú viac či menej zložitú technickú zariadenia, s čím sú spojené zvýšené nároky na ich ovládanie, pohybujú sa spravidla väčšou rýchlosťou a vykazujú preto zvýšené riziko vzniku škôd pre prepravované osoby či pre okolie. Objektívna zodpovednosť sa spája práve s týmito prejavmi typickými pre prevádzku zariadení, najmä pre ich pôsobenie na okolie či dovnútra spôsobom, ktorý je výsledkom vlastností dopravného prostriedku, schopného premiestňovať sa z miesta na miesto a prepravovať pritom osoby alebo veci. Prevádzkovateľ sa zbaví zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov (ktorá vzniká bez zreteľa na zavinenie) len v prípade, že preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať. Svojej zodpovednosti sa však prevádzkovateľ nemôže zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Za okolnosť, ktorá má pôvod v prevádzke (pri ktorých liberácia vôbec nie je možná) považuje súdna prax okolnosti, ktoré súvisia s organizáciou, riadením a uskutočňovaním prevádzky, t.j. tzv. „vnútorné“ okolnosti tej-ktorej prevádzky. Odpoveď na otázku, či a kedy ide o takúto okolnosť, vždy závisí od povahy a okolností konkrétneho prípadu. Súdna prax v záujme ochrany poškodených osôb vykladá pojem prevádzky veľmi široko. Za takú okolnosť sa považuje napr. zlyhanie bŕzd, vada materiálu, nedostatočná údržba zariadenia prevádzky, prasknutie pneumatiky či iné nedostatky materiálu (a to aj skryté), ale aj okolnosti a nedostatky na strane vodiča či iných osôb použitých pri prevádzkovaní dopravy. Motorové vozidlo je v prevádzke nielen vtedy, keď sa pohybuje, ale aj vtedy, keď síce stojí, ale v chode je jeho motor. Prevádzkou motorového vozidla je aj príprava k jazde a bezprostredné výkony po ukončení jazdy, ako aj výkony potrebné na údržbu vozidla. Už samo uvedenie motoru do chodu patrí k prevádzke motorového vozidla bez ohľadu na to, či sa vozidlo uvedie do pohybu a či nie, či sa to stalo na ceste, prípadne na inom priestranstve verejnosti prístupnom alebo ešte v garáži, a či motor uviedol do chodu sám prevádzateľ alebo jeho pracovník. Medzi okolnosti majúce pôvod v prevádzke patria aj nedostatky, či vady materiálu, a to aj nespoznateľné (napr. R 80/1970, R 9/1972, R 3/1984, str. 31). Majúc na zreteli uvedené, nie sú pochybnosti o tom, že samotný pohyb (valivý pohyb kolies) a rýchlosť dopravného prostriedku sú osobitnou, špecifickou vlastnosťou jeho prevádzky. Ak v súvislosti s valivým pohybom kolies dôjde k vymršteniu kameňa, ktorý spôsobí škodu na čelnom skle iného auta, k takejto škode dochádza v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla, t.j. s jeho činnosťou a pohybom. Prejavom prevádzky motorového vozidla je v tomto prípade otáčavý pohyb jeho kolies. Aj keď kameň nie je súčasťou motorového vozidla, bez pôsobenia otáčavého pohybu kolies idúceho motorového vozidla by kameň zostal na svojom mieste na ceste a k jeho vymršteniu a vzniku škody by nedošlo. Krajský súd teda dospel k opačnému záveru ako okresný súd, ustálil, že prevádzka motorového vozidla je teda príčinou vymrštenia kameňa, ktorý nárazom do čelného skla iného motorového vozidla spôsobí škodu. (Poznámka: K obdobnému záveru dospel Útvár dohľadu na finančnom trhu Národnej banky Slovenska v svojom stanovisku zo 16. júla 2013 vydanom podľa § 1 ods. 3 písm. a) tretieho bodu v spojení s § 37 ods. 3 písm. d) zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

V danej súvislosti považuje krajský súd za nevyhnutné na tomto mieste poukázať na už konštantnú rozhodovaciu činnosť a len pre úplnosť uvádza niekoľko rozhodnutí s totožným právnym záverom niektorých odvolacích súdov z posledného obdobia - Krajský súd v Žiline sp.zn. 13Cob/40/2013, sp.zn. 13Cob/318/2013, Krajský súd v Bratislave sp.zn. 6Co 65/2012, Krajský súd v Prešove sp.zn. 14Co 59/2012 a Krajský súd v Košiciach sp.zn. 11Co 43/2012, z ktorej bez akýchkoľvek pochybností vyplýva rozdielne právne posúdenie ako aplikoval okresný súd.

Krajský súd v súvislosti so svojimi závermi poukazuje i na stanovisko občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. júna 2013, v zmysle ktorého „...Aj škoda spôsobená na čelnom skle motorového vozidla kameňom alebo iným predmetom vymršteným kolesom iného motorového vozidla je škodou, ktorá bola spôsobená okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke; zodpovednosti za túto škodu sa podľa § 428 veta prvá Občianskeho zákonníka nemožno zbaviť...“.

Vzhľadom na vyššie uvedený právny názor odvolacieho súdu považoval odvolací súd za relevantné a opodstatnené odvolacie dôvody žalobcu, ktoré poukazovali na nesprávne právne vyhodnotenie žalobou uplatneného nároku žalobcu. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok okresného súdu z dôvodu v zmysle § 221 ods. 1 písm. h) zrušil a podľa § 221 ods. 2 OSP vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V ďalšom konaní sa okresný súd bude opätovne dôsledne zaoberať argumentáciou žalobcu v rovine vyhodnotenia jeho nároku na základe ním tvrdených skutočností uvádzaných nielen v žalobe, ale v celom konaní (s dôrazom na skutočnosti uvádzané žalobcom v odvolaní) a tiež argumentáciou žalovaných v 1/ a 2/ rade. Z doplneného dokazovania vyvedené zistenia opätovne skutkovo a právne vyhodnotí vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku. Vec opätovne prejedná a rozhodne o prípadných procesných návrhoch účastníkov na vykonanie dokazovania za dodržania § 118 ods. 2 OSP a opätovne vo veci rozhodne; pri písomnom vyhotovení rozhodnutia za dodržania všetkých náležitostí podľa § 157 ods. 2 OSP. Pokiaľ v rámci nového konania nedôjde ku kvalitatívne odlišnej zásadnej zmene skutkového a právneho stavu veci, okresný súd bude vychádzať z uvedených záverov krajského súdu.

Voči výroku o trovách konania, ktorým žalovanému v 1/ a v 2/ rade okresný súd náhradu trov konania nepriznal, podal odvolanie žalovaný v 2/ rade, ktorý namietal aplikáciu § 150 OSP a argumentoval tým, že vo veci neexistovali dôvody hodné osobitného zreteľa, a teda neboli naplnené predpoklady na rozhodnutie o trovách v zmysle § 150 OSP. Vzhľadom na výsledky odvolacieho konania vo veci samej, keď došlo k zrušeniu napadnutého rozhodnutia vo veci samej odvolacím súdom a v závislosti od toho bol potom zrušený i závislý výrok o trovách konania, krajský súd len pripomína, že rozhodovaním o náhrade trov konania môže súd zasiahnuť aj do základného práva vlastníť podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť „úspešnému“ účastníkovi náhradu trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním vynaložil. Krajský súd považuje za podstatné uviesť, že ust. § 150 ods. 1 OSP umožňuje súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania prihliadnuť výnimočne na zvláštnosti prejednávanej veci a prispieť tým k odstráneniu prípadnej tvrdosti, ktorú by inak vyvolalo uplatnenie jednotlivých zásad, na ktorých spočíva rozhodovanie o náhrade trov konania. Úvaha súdu, či sú splnené procesné predpoklady pre aplikáciu tohto ustanovenia, musí vždy vychádzať z posúdenia všetkých relevantných okolností konkrétnej veci, vrátane okolností demonštratívne uvedených v druhej vete § 150 ods. 1 OSP. Predmetné ustanovenie preto nemožno interpretovať tak, že súdu umožňuje kedykoľvek a bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania, nepriznať náhradu trov úspešnému účastníkovi konania. Výnimočnosť aplikácie tohto ustanovenia musí byť daná osobitnými okolnosťami, ktorých charakteristika musí byť v odôvodnení rozhodnutia vždy náležite vysvetlená a konkretizovaná. Pri posudzovaní, či v tej - ktorej veci sú tieto dôvody dané, musí súd prihliadať na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery (treba zdôrazniť, že všetkých) účastníkov konania a vziať do úvahy nielen to, aké sú pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale i to, aký bude dopad aplikácie § 150 ods. 1 OSP na (medziiným tiež majetkové) pomery účastníka na opačnej procesnej strane. Významným z hľadiska aplikácie tohto ustanovenia môže byť v určitej veci tiež to, za akých okolností bol nárok uplatnený na súde, aký bol postoj účastníkov k veci, ako pristupovali v priebehu konania k plneniu procesných povinností účastníka občianskeho súdneho konania a pod. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. novembra 2011, sp.zn. 3M Cdo 19/2010).

K prijatým záverom krajským súdom sa poukazuje aj na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 144/2010, podľa ktorého „...použitie ust. § 150 ods. 1 O.s.p. musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. V opačnom prípade nepriznanie trov súdneho konania je zásahom do práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR“. Vzhľadom na skutočnosť, že došlo k zrušeniu napadnutého rozsudku okresného súdu vo veci samej, tak potom nevyhnutne došlo i k zrušeniu závislého výroku o trovách konania, ktoré budú opätovne predmetom rozhodovania okresného súdu v ďalšom konaní v závislosti od výsledkov konania vo veci samej. Podľa Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. III. ÚS 212/09-26 z 10.11.2009:

„Okolnosti hodné osobitného zreteľa zákon neuvádza ani exemplifikatívne, čo však neznamená, že tým vytvára priestor na voľnú úvahu súdu. Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie alebo priznanie len sčasti úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania“.

Odvolací súd pripomína, že dôkazné bremeno vo vzťahu k uplatnenej žalobe spočíva na žalobcovi, k obrane proti žalobnému návrhu na žalovaných.

Podľa § 226 OSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa § 224 ods. 3 OSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.